

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI***1. Date despre program**

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Teologie
Departament	Teologie Pastorală
Domeniul de studiu	Masterat
Ciclul de studii	2018-2020
Specializarea	Teologie Istorică

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Arhitectura de cult în Apus			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38.01.S.01.I.202	O	I	1	8
Tipul de evaluare	Categoría formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen	E			
Titular activități curs	Lect. univ. dr. Ioan Ovidiu Abrudan			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Lect. univ. dr. Ioan Ovidiu Abrudan			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
1	1	-	-	2
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
14	14	-	-	28

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		90
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		40
Tutoriat:		2
Examinări:		10
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})		172
Total ore pe semestru (NOAD _{sem} + NOSI _{sem})		200

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesar a fi promovate anterior	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	Videoproiector, laptop, flipchart
---------------------------	-----------------------------------

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

De desfășurare a sem/lab/pr Videoproiector, laptop, flipchart

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C4. Cunoașterea și utilizarea noțiunilor și terminologiei consacrate Istoriei artei bisericesti universale;</p> <p>C4.1 cunoaște înțelege evoluția istorică a statelor europene din perioada studiată;</p> <p>C4.2 cunoaște cele mai importante etape în evoluția civilizației, culturii materiale și spiritualității europene;</p> <p>C4.3 cunoaște istoria Bisericii așa cum este relatată în izvoarele istorice din această perioadă;</p> <p>C4.4 cunoaște diversitatea formelor arhitecturale și artistice în care s-a exprimat, și la nivelul vieții bisericesti, procesul de evoluție spre modernitate a societății, în statele europene;</p> <p>C4.5 aplică lecțiile istorice învățate realităților istorice actuale.</p>
Competențe transversale	<p>Realizarea unei înțelegeri a procesului complex de evoluție a civilizației Europei creștine, reflectat în formele arhitecturale și decorative ale bisericilor edificate în perioada studiată. În cadrul formării viitorilor preoți și profesori absolvenți ai masterului de teologie-istorie, familiarizarea acestora cu stilurile arhitecturale și tehnicilor artistice le asigură competențele necesare legate de analiza și utilizarea unei categorii extrem de semnificative de surse, cele vizuale, realizând totodată conexiuni cu alte ramuri ale științei istorice, precum istoria bisericască sau istoria culturii și civilizației europene.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<p>Cursul își propune să vină în sprijinul celor care studiază Teologia cultura și spiritualitatea creștină, oferindu-le într-o formă succintă cunoștințele expuse în manualele de istoria și teoria artei, comunicându-le noțiunile de bază ale acestor discipline și ajutându-i să-și însușească termenii un vocabular de specialitate, necesar în comentarea unei producții artistice (monumente de arhitectură religioasă, ansambluri decorative, icoane etc.)</p>
Obiectivele specifice	<p>Cercetează evoluția formelor arhitecturii vechi de cult din Occidentul Europei creștine, începând din perioada evului mediu și până în epoca modernă.</p>

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	
Curs 1	ARTELE CELTICE ȘI GERMANICE (II) : Arhitectura. 1.1. Vestigii ale arhitecturii (celtice, vizigote, anglo-saxone) din Spania, Irlanda, Anglia, perioada secolelor 7-9.	1
Curs 2	ARHITECTURA CAROLINGIANĂ. 2.1. Complexul arhitectural al palatului lui Carol cel Mare, Aachen, 792-805, proiectat de Odo din Metz. Marea sală de audiențe (comparație cu sala de audiențe, monument de arhitectură romană de la Trier (Germania), sec. 4); Capela Palatină (comparație cu biserica S. Vitale de la Ravenna).	1
Curs 3	ARHITECTURA OTTONIANĂ. Biserica abației Sf. Mihail, Hildesheim, 1001-1033.	1
Curs 4	Partea întâi: Arhitectura în Franța. 4.1. Biserica abației Notre-Dame, Jumieges, 1037-67. Biserică de stil romanic timpuriu din Normandia (nord-vestul Franței). 4.2. Biserica abației St.-Martin din Canigou, 1001-26. Biserică de stil romanic timpuriu (sudul Franței, la granița cu Spania). 4.3. Biserica abațială St.-Guilhem-le-Desert, c. 1075. 4.4. Catedrala St.-Lazare, Autun, 1120-1130. 4.5. Biserica st.-Sernin, Toulouse, 1078-1119, și mai târziu (comparație cu arhitectura Catedralei de la Santiago de Compostela, 1075-1120)	1

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 5	Partea a doua : Sculptura în Franța. 5.1. St.-Sernin, Toulouse. Reliefurile din ambulatoriu: <i>Hristos în majestate, îngeri, sfinți apostoli</i> ; atribuite probabil lui Bernardus Gelduinus și/sau școlii sale, c. 1096. Reliefurile Sfintei Mese, zona frontală: <i>Bustul lui Hristos, îngeri</i> , probabil Bernardus Gelduinus, 1096. Poarta Miegerville, timpanul și lintel : <i>Înălțarea Domnului</i> , cu figuri de îngeri și apostoli, înainte de 1118. 5.2. Biserica abației St.-Pierre, Moissac, portalul sudic, 1115-30. Timpanul: <i>Hristos în majestate/A doua venire a Domnului</i> Întregol : <i>Jeremia și leii</i> . 5.3. St.-Lazare, Autun, portalul nartexului, 1120-35. Timpan : <i>Judecata din urmă</i> , de Gislebertus. 5.4. Biserica abațială La Madeleine, Vezelay, portalul central al nartexului, 1120-32. Timpanul : <i>Înălțarea Domnului și Pogorârea Duhului Sfânt</i> .	1
Curs 6	Partea a patra : ARTA ȘI ARHITECTURA ROMANICĂ (Normandia și Anglia). 6.1. Biserica abației St.-Etienne, Caen, c. 1164-1077. 6.2. Catedrala St. Cuthbert, Durham, 1093-1130. 6.3. Arte aplicate: Tapiseria de la Bayeux (realizată la Bayeux, Normandia), c. 1173-83	1
Curs 7	ARHITECTURA GOTICĂ. Arhitectura goticului timpuriu în nordul Franței. 7.1. Biserica abației St.-Denis, la origine în afara Parisului, gotic timpuriu, fațada vestică, 1137-40. 7.2. Catedrala St.-Etienne, Sens, c. 1140-64. 7.3. Catedrala Notre-Dame din Laon, 1160-1200	1
Curs 8	Arhitectura Goticului matur în nordul Franței. 8.1. Catedrala Notre-Dame, Chartres, 1194-1220, (comparație cu catedralele din Reims și Amiens și cu porțiunile aparținând goticului matur de la biserica St. Denis; de asemenea cu catedrala din Salisbury, Anglia, înainte de 1220)	1
Curs 9	Sculptura gotică. 9.1. Portalul regal (al fațadei vestice), Catedrala din Chartres, 1145-55. Coloane-statui reprezentându-i pe regii vechiului Testament. Timpanul central, <i>Hristos în majestate/A doua venire a Domnului</i> , simbolurile evangheliștilor. 9.2. Portalul sudic al transeptului, Catedrala din Chartres, 1220-30. Coloane-statui reprezentându-i pe sfinții apostoli Pavel, Ioan, Iacob. 9.3. Portalul central (al fațadei vestice), Catedrala din Reims, c. 1230-55. Coloane-statui reprezentând scena Vizitațiunii (Sf. Fecioară Maria și Elisabeta). 9.4. Portalul mănăstirii din Champmol, în apropiere de Dijon, autor Claus Sluter, 1386-1393. Fecioara cu pruncul; Sf. Ioan Botezătorul alături de Philip cel Îndrăzneț, Duce de Burgundia; Sf. Ecaterina alături de Margareta de Flandra.	1
Curs 10	Arta goticului târziu în Italia. 10.1. Catedrala S. Maria del Fiore, Florența, începută la 1296. 10.2. Catedrala din Orvieto, c. 1310. 10.3. Catedrala din Milano, începând din 1386. 10.4. Ca' d'Oro, Veneția, 1422-c.1440.	1
Curs 11	ARHITECTURA ÎN RENAȘTEREA TIMPURIE (Quattrocento) 11.1. Biserica <i>S. Lorenzo</i> , Florența (arh. Filippo Brunelleschi, 1418). 11.2. <i>Capela Pazzi, Santa Croce</i> , Florența (arh. Filippo Brunelleschi, c. 1430-46). 11.3. Biserica <i>Santa Maria degli Angeli</i> , Florența (arh. Filippo Brunelleschi, începută la 1434). Biserica <i>Santo Spirito</i> , Florența (arh. Filippo Brunelleschi, 1436). Catedrala <i>S. Francesco</i> , Rimini (arh. Leone Batista Alberti, 1446-50). Cat. <i>S. Andrea</i> , Mantua (arh. Leone Batista Alberti, 1470). Biserica <i>Santa Maria delle Grazie</i> , Milano (arh. Donato Bramante, 1492)	1
Curs 12	ARHITECTURA RENAȘTERII MATURE. 12.1. <i>Tempietto, San Pietro</i> in Montorio, Roma (arh. Donato Bramante, 1504). 12.2. <i>Santa Maria della Consolazione</i> , Todi (1508).	1
Curs 13	ARHITECTURA SECOLULUI AL XVI-LEA ÎN ITALIA. 13.1. Bazilica <i>San Pietro</i> , Cetatea Vaticanului, Roma (arh. MICHELANGELO, 1546-64; completată în 1590 de arh. Giacomo della Porta). 13.2.Bis. San Giorgio Maggiore, Veneția (arh. Andrea Palladio, 1565).	1

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 14	Renașterea târzie în Italia. 14.1. Biserica S. Susanna, Roma (arh. Carlo Maderno, 1597-1603). 14.2. Nava și fațada principală a bazilicii <i>San Pietro</i> , Cetatea Vaticanului, Roma (arh. Carlo Maderno, 1606-1612). 14.3. Biserica Santa Maria della Salute, Veneția (arh. Baldassare Longhena, 1631). 14.3. Biserica <i>Sfinții Martina și Luca</i> , Roma (arh. Pietro da Cortona, 1635-50). 14.4. Piața bazilicii San Pietro, Cetatea Vaticanului, Roma (arh. BERNINI, 1657).	1
Total ore curs:		14
Seminar/Laborator		Nr. ore
Sem 1	Istoriografia românească a artei și arhitecturii vechi din Occident	1
Sem 2	Virgil Vătășianu, istoric al artei universale	1
Sem 3	George Oprescu, istoric al artei univesale	1
Sem 4	Vasile Drăguț, cercetător al vestigiilor artei gotice din România	1
Sem 5	Istoricul Pavel Chihaiia cercetător al monumentelor gotice din Câmpulung Muscel și Târgoviște.	1
Sem 6	Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească	1
Sem 7	Bazilica romanică din Cisnădioara (discuții în urma vizitării monumentului).	1
Sem 8	Abația cisterciană de la Cârța	1
Sem 9	Monumentele religioase medievale din Sibiu (discuții în cursul vizitării monumentelor).	1
Sem 10	Monumentele religioase medievale din Sebeș-Alba	1
Sem 11	Reflexe gotice în arhitectura Moldovei medievale. Sinteza bizantino-gotică a ctitoriilor ștefanieni.	1
Sem 12	Bisericile fortificate ale sașilor transilvăneni. (discuții în cursul vizitelor la monumentele din Roșia și Hosman).	1
Sem 13	Arhitectura Renașterii în Transilvania	1
Sem 14	Reflexe renașcentiste în arhitectura bisericilor moldovenești	1
Total ore seminar/laborator		14

Metode de predare

--	--	--

Bibliografie

Referințe bibliografice recomandate	Focillon, Henry, <i>Arta Occidentului</i> , 2 vol. Ed. Meridiane, București.
	Vătășianu, V., <i>Istoria artei europene</i> , vol. I, II, Ed. Meridiane, București, 1972.
Referințe bibliografice suplimentare	Marica, Viorica Guy, <i>Arta gotică, arhitectura, sculptura, pictura</i> , Ed. Meridiane, București, 1970
	Panofsky, Erwin, <i>Arhitectură gotică și gândire scolastică</i> , Ed. Anastasia, București, 1999.
	Pacaut, Marcel și Rossiaud, Jacques, <i>Epoca romanică</i> , Ed. Meridiane, București
	Vătășianu, Virgil, <i>Stilul romanic</i> , Editura Meridiane, București, f.a.
	Fred Berence, <i>Renașterea italiană</i> , Ed. Meridiane, București, 1969

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se realizează prin contacte periodice cu acesteia în vederea analizei problemei.

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare pe baza unui subiect tratat de student în scris</i>	50%	CPE
Seminar	<i>Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	40%	CPE
		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%	
Standard minim de performanță				

(*) Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 24.09.2020

Data avizării în Departament: 4 10 2020

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lector univ. dr. Ioan Ovidiu Abrudan	
Director de departament	Prof. Dr. Paul Brusanowski	

